

12-03-21

Profi Olrhain Diogelu GIG Cymru: Hunan-brofi ar gyfer COVID-19 gyda Phrofion Llif Unffordd

Annwyl Fyfyrrwyr,

Yn ddiweddar, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y byddai rhaglen wirfoddol o brofion COVID-19 asymptomatig ar gael yn rhad ac am ddim mewn lleoliadau addysg a gofal plant ledled Cymru. Mae'r cynnig hwn ar gael i'r holl staff, dysgwyr ym mlynnyddoedd 10-13 a phob dysgwr mewn colegau.

Ynghyd â'r mesurau rheoli haint sylfaenol rydym wedi eu rhoi ar waith, megis cadw pellter cymdeithasol a hylendid dwylo da, bydd y profion yn ein galluogi i ddarparu sicrwydd pellach i gymuned ehangach yr ysgol/coleg.

Nid oes gan hyd at un o bob tri unigolyn sydd wedi'u heintio â COVID-19 unrhyw symptomau ac, felly, gallent fod yn trosglwyddo'r feirws heb yn wybod iddynt. Rhan o'r gwaith o reoli lledaeniad y feirws yw adnabod unigolion heintus sydd heb symptomau a gofyn iddynt hunanynysu. Mae profion Dyfais Llif Unffordd (LFD) wedi'u defnyddio'n helaeth ac yn llwyddiannus i ganfod COVID-19 mewn unigolion asymptomatig. Mae cyflymder a chyfleuster profion LFD yn helpu i ganfod y feirws mewn unigolion asymptomatig na fyddent, fel arall, yn cael eu profi. Maent wedi'u cymeradwyo'n glinigol ac maent yn hollbwysig yn y frwydr yn erbyn y feirws.

Am fod y profion yn fwy sensitif gyda llwythi feirysol uwch, mae risg y ceir canlyniad negatiff i brawf pan fo llwythi feirysol yn isel (e.e. ar gamau cynnar haint). Dyna pam yr argymhellir y dylid cynnal dau brawf LFD gyda bwch o 3-4 diwrnod rhyngddynt, ar ddydd Sul a dydd Mercher neu brofion rheolaidd, er mwyn gwella cyfraddau canfod drwy nodi unrhyw achosion na chawsant eu canfod yn ystod y prawf cyntaf ac unrhyw heintiau newydd.

Os byddwch yn cael canlyniad prawf positif gan ddefnyddio LFD, mae'n debygol y bydd yn heintus. Bydd rhaid i chi hunanynysu ar unwaith a chael prawf PCR o fewn 24 awr i'r canlyniad LFD positif. Caiff y broses olrhain cysylltiadau ei sbarduno yn dilyn canlyniad positif i brawf LFD a bydd angen i 'ch cysylltiadau agos hunanynysu nes i chi gael canlyniad eich prawf PCR. Os bydd canlyniad y prawf PCR yn bositiff yna bydd yn rhaid i chi a'ch cysylltiadau agos hunanynysu.

Ni ddylid ystyried bod canlyniad negatiff i brawf LFD yn fodd i lacio neu anwybyddu'r gofyniad i gadw pellter cymdeithasol na mesurau atal haint eraill y bwriedir iddynt leihau'r risg o drosglwyddo'r feirws. Mae prawf LFD yn adnodd ychwanegol sy'n cyfrannu at leihau'r risg honno.

Sut mae'r profion yn gweithio.

Os byddwch yn cytuno i gymryd rhan, bydd angen llenwi a dychwelyd ffurflen gydsynio. Gofynnir i'ch rhieni hefyd gwblhau'r ffurflen gydsynio nodwch os gwelwch yn dda bod plant 16 a hyn yn medru rhoi caniatâd eu hunain heb ganiatâd rhieni. Yna byddwch chi'n trefnu gyda'r ysgol neu goleg i gasglu pecyn o brofion LFD a fydd yn eich galluogi i hunan-brofi gartref. Dylid gwneud y prawf 3 neu 4 diwrnod ar wahân, ac yn ddelfrydol dylid gwneud y profion mor agos i fynd i'r ysgol/coleg â phosibl. Nid oes angen i'r profion LFD a ddarperir gael eu prosesu mewn labordy a gallant roi canlyniad cyflym mewn tua 30 munud. Ceir canllawiau cynhwysfawr ar hunan-brofi yn y daflen 'Cyfarwyddiadau ar Sut i'w Ddefnyddio' sy'n dod gyda'r pecyn prawf.

Ar ôl i'r prawf gael ei gynnal, rhaid cofnodi canlyniad pob prawf ar-lein ar www.gov.uk/report-covid19-result. Bydd hefyd angen cofnodi prawf eich plentyn yn uniongyrchol gyda'r ysgol a bydd yr ysgol yn egluro'r trefniadau ar gyfer hyn.

Diben y profion

Mae'n bwysig pwysleisio mai diben y polisi profion addysg a gofal plant yw ategu'r mesurau rheoli sylfaenol (fel cadw pellter cymdeithasol a gwisgo gorchuddion wyneb) sydd eisoes wedi'u rhoi ar waith i alluogi dysgu / gofal wyneb yn wyneb i barhau ac i:

- Adnabod yn gyflym y rhai sydd ar y safle yn rheolaidd yn ystod oriau dysgu/gofal, sy'n cario'r feirws heb yn wybod iddynt, a gofyn iddynt hunanynysu er mwyn amharu cyn lleied â phosib ar addysg / gofal wyneb yn wyneb.
- Ategu data canlyniadau profion symptomatig gyda data canlyniadau profion asymptomatig i roi darlun o gyfraddau heintio i weld pa mor effeithiol yw'r mesurau rheoli sylfaenol sydd ar waith a helpu i nodi clystyrau'n gynnar. Yn ogystal ag ystod o ddata arall a chynngor iechyd y cyhoedd, gellir defnyddio'r wybodaeth hon i lywio penderfyniadau polisi cenedlaethol.

Ni ddylid edrych ar y polisi profi ar gyfer addysg a gofal plant fel profion er mwyn medru dychwelyd i ddysgu wyneb yn wyneb h.y. nid yw'n amod ar gyfer dod i'r safle neu gael addysg/gofal. Mae'r profion yn gwbl wirfoddol.

Cydsyniad/Preifatrwydd

Dylai pob unigolyn sydd am gymryd rhan sicrhau eu bod yn deall y broses brofi, ac yn darllen yr hysbysiad preifatrwydd. Os byddwch yn dewis cymryd rhan, byddwch yn ymrwymo i gynnal y prawf eich hun a darparu eich holl ganlyniadau (negatif neu positif).

Gyda'n mesurau diogelu sylfaenol a'n profion, byddwn yn helpu i leihau lledaeniad y feirws. Felly, rwy'n annog yn gryf bod pob aelod o staff a phob dysgwr sy'n gymwys yn defnyddio y profion. Fodd bynnag, dylai unrhyw un sy'n dewis peidio cymryd rhan barhau i ddod i'r ysgol/ coleg os nad oes ganddynt symptomau.

Dylai pobl sy'n dewis peidio cymryd rhan yn y rhaglen brofi hon ddilyn y canllawiau cenedlaethol arferol ar hunanynysu a dylai unrhyw un gael prawf os bydd yn dangos symptomau.

Yn gywir,

Dewi Owen

Pennaeth Ysgol Llanfyllin